

Maagaasiseaduse ja maksukorralduse seaduse muutmise seadus

§ 1. Maagaasiseaduse muutmine

Maagaasiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 täiendatakse punktiga 25 järgmises sõnastuses:

„25) kontrolliaruande koostaja on käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud gaasiettevõtjatest sõltumatu juriidiline isik, kes teostab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787, milles käsitletakse metaaniheite vähendamist energeetikasektoris ja millega muudetakse määrust (EL) 2019/942 (ELT L, 2024/1787, 15.07.2024), kohaseid kontrollitoiminguid üldsuse huvides ja kes on kontrolliaruande väljaandmise ajal akrediteeritud riiklikus akrediteerimisasutuses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.08.2008, lk 30–47), kohaselt.“;

2) paragrahvi 10² täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Ametil on õigus saada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmevahetusplatvormile kantud andmeid, kui see on vajalik riskipõhise järelevalve tegemiseks või ohu ennetamiseks.“;

3) paragrahvi 24 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Võrguettevõtja tagab võrku sisenenud ja võrgust väljunud gaasikoguste mõõtmise, mõõteandmete kogumise ja töötlemise ning peab sellekohast arvestust. See kohustus ei hõlma teise võrguettevõtja võrgust tema võrku sisenenud gaasikoguste mõõtmist, mõõteandmete kogumist ja töötlemist ega sellekohase arvestuse pidamist.“;

4) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 1⁵ järgmises sõnastuses:

„(1⁵) Nõuded gaasikoguse mõõtmise protseduurile ja mõõteandmete töötlemisele kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

5) seadust täiendatakse §-ga 37³ järgmises sõnastuses:

„§ 37³. Riiklik järelevalve metaaniheite vähendamise üle energeetikasektoris

(1) Keskkonnaamet teostab pädeva asutusena järelevalvet gaasiettevõtjate tegevuse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 kohaselt.

(2) Keskkonnaametil on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 sätestatud nõuete täitmise üle järelevalve teostamisel kõik nimetatud määruses ja käesolevas seaduses sätestatud õigused. Keskkonnaamet avaldab teabe Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 sätestatud kohustuse rikkumise eest määratud jõustunud karistuse kohta oma veebilehel sama määruse artikli 33 lõike 8 kohaselt. Karistusandmed on veebilehel kuni nende karistusregistrist kustutamiseni karistusregistri seaduse kohaselt.“;

6) paragrahvi 38 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Konkurentsiamet ja Keskkonnaamet võivad käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korra- ja keskkaitse seaduse §-des 30, 31, 32 ja 50 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korra- ja keskkaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.“;

7) paragrahvi 38¹ täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Keskkonnaametil on õigus teha gaasiettevõtjale ettekirjutus Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 sätestatud nõuete täitmise tagamiseks.“;

8) paragrahvi 38² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse § 38¹ lõikes 1 ja 2 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Konkurentsiamet rakendada asendustäitmist või sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule on 1300 eurot ja juriidilisele isikule 100 000 eurot.

(2) Käesoleva seaduse § 38¹ lõikes 3 nimetatud ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Keskkonnaamet rakendada asendustäitmist või sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär füüsilisele isikule on 1300 eurot ja juriidilisele isikule 100 000 eurot.“;

9) seadust täiendatakse §-dega 44⁸–44¹⁸ järgmises sõnastuses:

„§ 44⁸. Järelevalve- ja kontrollitoiminguteks abi osutamata jätmine

(1) Keskkonnaametile või kontrolliaruande koostajale, kes kontrollib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/1787 sätestatud nõuete täitmist, järelevalve- ja kontrollitoiminguteks artikli 5 lõike 2 ning artikli 8 lõike 5 kohaselt abi osutamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44⁹. Teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 27 lõikega 1 ning artikli 28 lõigetega 1 ja 2 impordiga tegelevale ettevõtjale kehtestatud sama määruse IX lisas sätestatud teabe esitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁰. Maagaasi tootmise metaaniheitemahukuse andmete esitamise nõude rikkumine ja metaaniheitemahukuse piirnormati järgimata jätmine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 29 lõikes 1 ja 2 nimetatud andmete esitamise nõude rikkumise ja artikli 29 lõike 6 kohaselt vastu võetud õigusaktides esitatud sätestatud metaaniheitemahukuse piirnormati järgimata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹¹. Metaaniheitearuande ja selle koosseisu kuuluva kontrolliaruande esitamise nõude rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artiklis 12 nimetatud metaaniheitearuande ja selle koosseisu kuuluva kontrolliaruande esitamata jätmise või aruandes teadlikult ebaõigete andmete esitamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹². Lekete kõrvaldamise ja seire ajakava ning kokkuvõtva aruande esitamise nõude rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 14 lõikes 14 nimetatud lekete kõrvaldamise ja seire ajakava ning aruande, milles võetakse kokku kõigi eelneva aasta jooksul tehtud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringute tulemused, esitamata jätmise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹³. Lekete tuvastamise ja kõrvaldamisega seotud nõuete rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 6 lõigetes 5 ja 6 nimetatud inspekteerimisaruandes kirjeldatud meetmete kohaldamata jätmise, artikli 14 lõikes 1 nimetatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise programmi esitamata jätmise, lõigetes 2, 5 ja 6 nimetatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise uuringu tegemata jätmise eest ning lõigetes 8–13 nimetatud lekete tuvastamise ja kõrvaldamise ning komponentide parandamise ja asendamise nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁴. Metaaniheite atmosfääri laskmise ja tõrvikpõletamise piirangute rikkumine

(1) Metaaniheite atmosfääri laskmise või tõrvikpõletamise, sealhulgas rutiinse tõrvikpõletamise eest, välja arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 15 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel, ning artiklis 17 sätestatud nõuetele mittevastavate tõrvikpõletustornide või põletusseadmete kasutamise eest, –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁵. Tõrvikpõletamise vajalikkuse tõendamise nõude rikkumine

(1) Tõrvikpõletamise vajalikkuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 15 lõigete 4 ja 6 kohaselt tõendamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁶. Metaaniheite atmosfääri laskmise mõju leevendamise meetmete rakendamise nõuete rikkumine

(1) Metaaniheite atmosfääri laskmise seadmete asendamata jätmise või nende kasutamise eest viisil, mis ei vasta Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 15 lõigetes 5 ja 7 sätestatud nõuetele, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁷. Aruandlus- ja teatamiskohustuse rikkumine

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1787 artikli 16 lõigetes 1 ja 2 ette nähtud juhtudel metaaniheite atmosfääri laskmise juhtumitest teatamata ja aru andmata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 20 protsenti gaasiettevõtja eelmise majandusaasta käibest.

§ 44¹⁸. Juriidilise isiku ja konsolideerimisgrupi käive

(1) Käesoleva peatüki §-des 44⁸–44¹⁷ nimetatud juriidilise isiku käive on aastane kogukäive vastavalt viimasele kättesaadavale juhtimisorgani kinnitatud raamatupidamise aastaaruandele. Kui juriidiline isik on emaettevõtja või sellise emaettevõtja tütarettevõtja, kes peab koostama konsolideeritud raamatupidamisaruandeid, on eespool nimetatud kogukäive aastane kogukäive või asjaomane tululiik viimase kättesaadava konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande järgi, mille on heaks kiitnud emaettevõtja kõrgeima taseme juhtimisorgan.“;

10) paragrahvi 45 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva peatüki §-des 42–44⁷ sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Konkurentsiamet.

(2) Käesoleva peatüki §-des 44⁸–44¹⁷ sätestatud väärtegude kohtuväline menetleja on Keskkonnaamet.“.

§ 2. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse § 29 täiendatakse punktiga 40¹ järgmises sõnastuses:
„40¹) Keskkonnaametile maagaasiseaduse § 37³ lõike 1 alusel riikliku järelevalve teostamiseks;“.

§ 3. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 1 punktid 1–2 ja 5–10 ning § 2 jõustuvad 2027. aasta 1. jaanuaril.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatab Vabariigi Valitsus 14. septembril 2026. a nr 2-6/26-01412

Vabariigi Valitsuse nimel

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaire Karp
Büroo- ja dokumendihalduse juht